

Pučka pravobraniteljica
Savska cesta 41/3
10000 Zagreb

PRITUŽBA

kojom Zajednica žrtvoslovnih udruga (Hrvatsko žrtvoslovno društvo, Hrvatski domobran, Hrvatsko društvo političkih zatvorenika, Hrvatski obredni zdrug Jazovka, Žrtve za Hrvatsku, Udruga za promicanje istine o hrvatskoj povijesti) u ime članova obitelji Šola, Šulentić, Krznarić i drugih, prijavljuje diskriminaciju koju provodi Gradska skupština Grada Zagreba na gradskom groblju Mirogoju.

Na Groblju Mirogoj u razdoblju 1941. do 1945. godine pokapani su vojnici različitih vojnih formacija (Oružanih snaga Nezavisne Države Hrvatske, Oružanih snaga njemačkog Reicha, palih boraca Jugoslavenske armije, Vojske kraljevine Jugoslavije i drugih).

U srpnju 1945. godine, odlukom vlasti Federalne Države Hrvatske uklonjeni su spomenici nad grobovima njemačkih vojnika te domobrana i ustaša, pripadnika Oružanih snaga NDH.

Na temelju sporazuma SR Njemačke i Republike Hrvatske od 1997. godine, na Mirogoju je u međuvremenu obnovljeno i uređeno groblje njemačkih vojnika iz Drugog svjetskog rata. Postavljeni su spomenici te ispisana imena svih vojnika koji su pokopani na tom dijelu groblja.

Diskriminacija na koju ukazujemo ovom pritužbom očituje se u činjenici da su vojnicima njemačkog Trećeg Reicha obnovljena grobna obilježja, a Gradska skupština svojim odlukama od 2021. do 2022. ne dopušta da se provede sličan postupak obnove dijela groblja (grobnih polja) na kojima su pokopani članove obitelji koje zastupamo, a koji su bili pripadnici oružanih snaga NDH (domobrani i ustaše).

Diskriminacija je još teža jer se prema arhivi groblja Mirogoj može točno utvrditi gdje još i sada leže ti pokopani vojnici te je tehnički lako moguće postaviti nadgrobna obilježja i omogućiti članovima obitelji da dolaze na njihove grobove zapaliti svijeću.

Ističemo da je Gradska skupština Grada Zagreba 2019. godine (gradonačelnik je u to vrijeme bio Milan Bandić), donijela odluku o obnovi i uređenju groblja vojnika OS NDH, na grobnim poljima na kojima leži oko 550 pokopanih vojnika. Krenulo se u realizaciju tog projekta.

Odobrena su sredstva te je napravljen projekt arhitektonskog uređenja i pribavljene sve potrebne suglasnosti za dobivanje dozvola za gradnju.

Ali nakon izbora provedenih u svibnju 2021. novi je saziv Gradske skupštine zaustavio projekt s obrazloženjem da gradskoj blagajni nedostaje novca i da je potrebno provesti mjere štednje. Potom se naša Zajednica žrtvoslovnih udruga obratila Gradskoj skupštini s najavom da će sama financirati radove te zatim uređeni dio groblja darovati Gradu kako bi se projekt proveo prema planu, a bez izdataka za gradsku blagajnu. U lipnju 2022. zastupnici Gradske skupštine većinom su glasova odbili i zaključak o prihvaćanju darovanja radi obnove tog dijela groblja (u prilogu pritužbe je Zaključak i Ugovor o darovanju radova uređenja, koje je skupština odbila).

Iz tih se postupaka (stopiranje obnove pa odbijanje čak i donacije za njezin nastavak) jasno vidi da Gradska skupština izravno i u produljenom trajanju diskriminira obitelji pokopanih domobrana i ustaša, u odnosu na obitelji pokopanih pripadnika drugih vojski.

Iz postupaka i izjava predstavnika Gradske skupštine razvidno je da provode **diskriminaciju na osnovi političkog ili drugog uvjerenja** (čl. 1 st. 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije). Budući da se inicijativom za obnovu i uređenje predlaže postavljanje pojedinačnih križeva za pokopane kršćane, odnosno, islamskih nadgrobnih obilježja (nišana) za pokopane pripadnike islamske vjere, može se zaključiti da su članovi obitelji podnositelji ove pritužbe **diskriminirani i na osnovi vjere** (čl. 1. st. ZSD).

Osim obnovljenih grobnih polja vojnika Hitlerovog Trećeg Reicha, na Mirogoju se nalaze i grobna polja na kojima su pokopani vojnici Jugoslavenske armije. Na drugim grobljima po Hrvatskoj obnovljena su i grobna polja talijanskih, Mussolinijevih vojnika iz Drugog svjetskog rata (Prema Sporazumu Italije i Republike Hrvatske iz 2001. godine). U Iloku i Batini postoje održavana groblja vojnika Trećeg ukrajinskog fronta SSSR-a (Ukrajinaca, Rusa i drugih). Ponegdje postoje i nadgrobnji spomenici pripadnicima četničkih formacija koje su 1991. – 1995. razarale Hrvatsku.

Samo pripadnici domobranskih i ustaških vojnih postrojbi, koji leže na Mirogoju, do sada nemaju pravo na obilježeni grob i da im uz nadgrobnju oznaku piše njihovo ime.

Stoga predlažemo:

1. Da pučka pravobraniteljica prihvati ovu pritužbu i provede ispitni postupak.
2. Da napravi završni dopis u kojem će se potvrditi postojanje diskriminacije i kojim će pozvati Gradsku skupštinu Grada Zagreba da u najkraćem roku donese **odluku o nastavku provedbe projekta uređenja dijela Groblja Mirogoja, prema već prihvaćenom projektu i na teret gradskog proračuna.**

Molimo Vas da nas obavijestite o Vašim odlukama.

Srdačan pozdrav!

U ime Zajednice žrtvoslovnih udruga

Marko Krznarić, koordinator

Kontakt: 098 321877

Prilozi:

1. Amandmani zastupnika Gradske skupštine na proračun, kojima je započet projekt uređenja vojnog groblja
2. Odgovor pročelnika Dinka Bilića iz kolovoza 2021. o stanju projekta nakon uvođenja mjera štednje
3. Zaključak i Ugovor o darovanju radova uređenja groblja
4. Projekt budućeg izgleda grobnih polja pokopanih pripadnika OS NDH
5. Mišljenje Franje Habulina i Saveza antifašističkih boraca i antifašista Hrvatske o groblju hrvatskih vojnika 1941. – 1945. na Mirogoju
6. Mišljenje Furia Radina o groblju hrvatskih vojnika 1941. – 1945. na Mirogoju
7. Mišljene Ive Goldsteina o groblju hrvatskih vojnika 1941. – 1945. na Mirogoju
8. Prikaz rasporeda grobnih polja i grobnih mjesta iz 1940-ih godina
9. Komemoracija 10.12.2017 (svijeće sa imenom i prezimenom na mjestu grobnog obilježja)
10. Odobreni križ po projektu iz 2021. godine